

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

Krajský úřad Jihomoravského kraje
odbor územního plánování
a stavebního řádu
Žerotínovo nám. 3/5
601 82 Brno

Váš dopis značky:
JMK 90064/2012

Naše značka:
68226/ENV/12

Vyřizuje:
Ing. Poláček/I. 2321

PRAHA:
6. 9. 2012

Věc: Stanovisko MŽP k návrhu zadání Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje

Ministerstvo životního prostředí (dále též jen „MŽP“) jako dotčený orgán uplatňuje dle § 187 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „stavební zákon“) k předloženému návrhu zadání Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen „ZÚR JMK“) tyto požadavky a připomínky:

- 1) Při plánování a navrhování zásad ochrany území před povodněmi je žádoucí upřednostnit řešení této problematiky prostřednictvím přírodě blízkých protipovodňových opatření před řešením technickým. Dále je třeba zohlednit mapování povodňových rizik v oblastech s významným povodňovým rizikem, které bude dokončeno nejpozději v prosinci 2013.
- 2) V příloze č. 1, kde je uveden seznam podkladů, je ve vztahu k ochraně ovzduší uveden Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší (IPZKO). IPZKO zóny Jihomoravský kraj i aglomerace Brno jsou v současné době před schválením. Pokud budou ZÚR JMK projednávány v době, kdy už tyto programy budou v platnosti, požadujeme, aby byly zohledněny.
- 3) Návrhy na umístování dopravních koridorů musí primárně vycházet ze snahy odvést dopravu mimo brněnskou aglomeraci a intravilán ostatních obcí v kraji.
- 4) Při umístování koridorů dopravních staveb je třeba zohlednit vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (dále jen OZKO). Seznam těchto oblastí je vydáván každoročně ve Věstníku Ministerstva životního prostředí. Pro zachování objektivity je při posuzování oblastí, v nichž byla vymezena OZKO, vždy třeba zohlednit vymezení OZKO za několik uplynulých let (minimálně 3 roky), není vhodné pracovat pouze s daty za poslední uplynulý rok.

TEL:
267 12 1111

ČNB Praha 1
č.ú. 7628001/0710

IČ:
164 801

fax:
267 310 443

- 5) Do přílohy č. 1 zadání ZÚR JMK, kapitoly C.5 „Ochrana přírody a krajiny“ požadujeme doplnit plány péče o velkoplošná zvláště chráněná území (CHKO a NP), která se nacházejí na území JMK, jako jeden z oborových podkladů. Dle § 38 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, je plán péče o zvláště chráněná území odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů:
- Plán péče o Chráněnou krajinnou oblast Bílé Karpaty na období 2012 – 2021 (AOPK ČR, 2011)
 - Plán péče o Chráněnou krajinnou oblast Moravský kras na období 2007 – 2016 (AOPK ČR, 2006)
 - Plán péče o Chráněnou krajinnou oblast Pálava na období 2006 – 2015 (AOPK ČR, 2006)
 - Plán péče o Národní park Podyjí a jeho ochranné pásmo na období 2012 – 2020 (Správa NP Podyjí, 2011)
- 6) Do kapitoly 1.2 Východiska pro zajištění udržitelného rozvoje území k bodu j) Zkvalitnit dopravní a technickou infrastrukturu doporučujeme doplnit text: "Vytvářet bezpečnou infrastrukturu pro cyklistickou a pěší dopravu. Připravovat vhodné podmínky pro čistou mobilitu (využívání zemního plynu a elektřiny v dopravě)".
- 7) MŽP vydalo dne 15. 1. 2010 pod č.j.: 916/ENV/10 stanovisko k návrhu zadání dnes již zrušených ZÚR JMK. Požadujeme zrevidovat veškeré uplatněné podmínky a připomínky v něm obsažené a ty z nich, které jsou stále relevantní, naplnit.
- 8) V souladu s ust. § 10i odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, uplatňuje MŽP následující stanovisko. Požadujeme vyhodnocení vlivů ZÚR JMK na životní prostředí zaměřit kromě základních zákonných požadavků daných stavebním zákonem i na následující aspekty:
- a) vyhodnotit, jak návrh ZÚR JMK zohledňuje ochranu zvláště chráněných území, evropsky významných lokalit, ptačích oblastí a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, příp. i přírodních parků, územního systému ekologické stability krajiny, významných krajinných prvků apod.; vyhodnotit vlivy na stabilitu přírodních ekosystémů, jejich složky a funkce;
 - b) vyhodnotit vlivy ZÚR JMK z hlediska aspektů obecné ochrany přírody a krajiny vymezených zejména v § 1 a § 2 zákona č. 114/1992 Sb.;
 - c) vyhodnotit pravděpodobné střety jednotlivých ploch a koridorů s lokalitami výskytu zvláště chráněných, kriticky a silně ohrožených druhů rostlin a živočichů (ve smyslu vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.) relevantních k měřítku návrhu ZÚR JMK;
 - d) vyhodnotit, zda návrh ZÚR JMK naplňuje cíle stanovené v dokumentech Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR - 2005, Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR - 2009, Státní politika životního prostředí ČR 2004 –2010 včetně v současnosti projednávané SPŽP ČR 2011 – 2020;
 - e) vyhodnotit, zda návrh ZÚR JMK respektuje schválené koncepční materiály v oblasti ochrany přírody, především plány péče o zvláště chráněná území; u ploch a koridorů, které jsou lokalizovány ve zvláště chráněných územích, vyhodnotit jejich soulad s plány péče;

- f) vyhodnotit vliv ZÚR JMK na zvláště chráněná území - zda může dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany zvláště chráněných území. Navrhnout opatření k předcházení, snížení nebo kompenzaci negativních vlivů na zvláště chráněná území a jejich předměty ochrany a dále provést vzájemné porovnání a vyhodnocení případných navržených variant řešení ve vztahu k zájmům ochrany přírody a krajiny;
- g) jako součást vyhodnocení požadujeme zpracovat tzv. problémový výkres, do kterého budou současně promítnuty plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu, plochy a koridory pro veřejně prospěšné stavby, a zájmy ochrany přírody a krajiny, které vyplývají ze zákona č. 114/1992 Sb.: zejména zvláště chráněná území, území evropsky významných lokalit, přírodní parky, regionální a nadregionální ÚSES; z požadovaného zákresu by měly být zřejmé možné střety, které je nutno řešit;
- h) vyjmenovat a s ohledem na současný stav životního prostředí v dotčeném území vyhodnotit navržené plochy a koridory, které jsou převzaty z již schválených ÚPD;
- i) vyhodnotit soulad navržených ploch a koridorů v návrhu ZÚR JMK se záměry posouzenými z hlediska vlivů na ŽP (EIA) (ukončené i probíhající);
- j) navržené plochy a koridory zhodnotit z hlediska krajinného rázu, území rámcově kategorizovat podle jeho hodnoty z hlediska krajinného rázu a vyhodnotit rozsah posuzovaných ploch a koridorů v jednotlivých kategoriích;
- k) objektivně posoudit a zhodnotit všechny relevantní varianty dopravních koridorů s důrazem na zhodnocení dopadu jednotlivých variant na imisní situaci a následně navrhnout možná kompenzačních opatření;
- l) vyhodnotit vlivy ZÚR JMK na fragmentaci krajiny; dále vyhodnotit střety s migračními trasami živočichů a zachování migrační propustnosti živočichů;
- m) v rámci vyhodnocení vlivů na ovzduší klást důraz na oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (např. kumulativní vlivy lokalizace jednotlivých ploch a koridorů);
- n) navržené rozvojové plochy a koridory posoudit vzhledem k vyvolanému dopravnímu zatížení a indukované dopravě;
- o) vyhodnotit, zda jsou rozvojové plochy navrženy s důrazem na přednostní využití starých areálů (brownfields);
- p) zvýšenou pozornost věnovat vlivu ploch a koridorů navržených pro rekreační využití území na životní prostředí (např. sportovně rekreační plochy, golfové hřiště);
- q) vyhodnotit vlivy ZÚR JMK na jednotlivé složky životního prostředí, zejména u variantních řešení navržených ploch a koridorů porovnat vlivy jednotlivých variant na všechny složky životního prostředí s důrazem na ochranu přírody a krajiny, zábory ZPF (zejména z hledisek vymezených v § 1 a § 4 zákona č. 334/1992 Sb.) a PUPFL, dopady na obyvatelstvo, vlivy na odtokové poměry a kvalitu vod, vlivy na horninové prostředí (zdroje nerostných surovin, poddolovaná území, svahové deformace), fragmentaci krajiny, dotčení krajinného rázu, rekreační funkce území atd;
- r) u variantních řešení ploch a koridorů požadujeme určení pořadí jednotlivých variant z hlediska vlivů na životní prostředí, ve kterém jsou jednotlivé varianty přípustné a za jakých podmínek jsou přípustné, včetně navržení a posouzení případných opatření, která by mohla těmto negativním (nepříznivým) vlivům předcházet, popř. je vyloučit, snížit, zmírnit nebo kompenzovat;

- s) vyhodnotit vliv protipovodňových opatření zejména s ohledem na zachování, popř. obnovení přirozené funkce niv;
- t) vyhodnotit změnu vodního režimu krajiny v souvislosti s navrženými plochami a koridory a zároveň stanovit limity pro využívání území, jejichž dodržení je nezbytné pro zachování příznivých odtokových poměrů. Především u navržených ploch a koridorů je důležité vyhodnotit vliv na charakter odvodnění oblasti v souvislosti s navrhovanou zástavbou a stanovit limity tak, aby v důsledku realizace záměrů nebylo následně nezbytné budovat technická opatření pro zadržování vody v krajině, ochranu sídel apod.;
- u) vyhodnocení vlivů ZÚR JMK na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních ploch a koridorů (liniové stavby, rozvojové plochy atd.), tak je nezbytné vyhodnotit návrh ZÚR JMK jako celek s ohledem na širší vztahy a vazby;
- v) případné plochy vhodné pro lokalizaci větrných elektráren vyhodnotit především s ohledem na krajinný ráz a vlivy na obyvatelstvo a zohlednit doporučení a výsledky Metodického pokynu MŽP k vybraným aspektům postupu orgánů ochrany přírody při vydávání souhlasu podle § 12 a případných dalších rozhodnutí dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, které souvisí s umístováním staveb vysokých větrných elektráren, publikovaný ve Věstníku MŽP v červnu 2005;
- w) požadujeme důsledné zpracování vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů ZÚR JMK ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu (1 Ao 7/2011 – 541), a to jeho celé části týkající se vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů ZÚR JMK na životní prostředí. Nejvyšší správní soud v rozsudku m.j. uvádí, že: *hodnocení kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí musí obsahovat alespoň popis vhodné metodologie, zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny, identifikaci a popis možných kumulativních a synergických vlivů, posouzení těchto vlivů (zejména zhodnocení jejich předpokládaných dopadů na složky životního prostředí a učinění závěru, zda jsou dopady akceptovatelné, případně za jakých podmínek), vymezení kompenzačních opatření a stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů* atd.
- x) požadujeme, aby posuzovatel doplnil výčet možných vlivů návrhu ZÚR JMK přesahujících hranice ČR.
- y) požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů ZÚR JMK na životní prostředí vypracoval kapitulu Závěry a doporučení k návrhu ZÚR JMK s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska negativních vlivů na životní prostředí:
- s jednotlivou plochou či koridorem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit,
 - s návrhem ZÚR JMK jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit.

V případě vyhodnocení variant se může výrok lišit k jednotlivým variantám.

Požadavky na hodnocení vlivů na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí:

Jestliže stanoviska orgánů ochrany přírody nevykloučí významný vliv ZÚR JMK na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, musí být součástí Vyhodnocení vlivů

na životní prostředí hodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Vyhodnoceny by měly být mimo jiné i varianty a to tak, aby je bylo možné vzájemně porovnat. Dále požadujeme doporučení té varianty, která je z hlediska vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti nejpříjemnější, uvést pořadí variant a varianty nepřijatelné z hlediska hodnocených vlivů.

Požadujeme rozšířit obsah hodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti o výrok v závěru hodnocení, zda dle názoru autorizované osoby mají ZÚR JMK významný negativní vliv na území evropsky významné lokality a ptačí oblasti či nikoli.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v. r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

Na vědomí: - odesláno IS pod č.j.: 76711/ENV/12

odbor odpadů
odbor ochrany vod
odbor ochrany ovzduší
odbor obecné ochrany přírody a krajiny
odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny
odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
odbor geologie
odbor energetiky a ochrany klimatu
odbor environmentálních rizik a ekologických škod
sam. odd. strategie a politiky životního prostředí
odbor výkonu státní správy VII, Mezírka 1, 602 00 Brno